

ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

ΚΥΠΡΙΑΚΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΕΚ ΤΗΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΛΟΥΚΑ



ΑΝΑΤΤΠΩΣΙΣ ΕΚ ΤΩΝ ΚΤΠΡΙΑΚΩΝ ΣΠΟΤΔΩΝ, ΤΟΜ. ΑΗ' - ΑΘ', 1974 - 1975

ΛΕΥΚΩΣΙΑ - ΚΥΠΡΟΥ

1975

**ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ** δοκεῖται ότι ο θάνατός του συνέβη τον Δεκέμβριο του 1900 στην Αθήνα.

‘Η ἀνέκδοτος λαογραφική συλλογὴ τοῦ Γεωργίου Λουκᾶ περιλαμβάνει κυρίως ὑλικὸν γλωσσογραφικὸν καὶ ποιητικόν.<sup>1</sup> Ἐν τούτοις περιλαμβάνει αὕτη καὶ μικρὸν ἀριθμὸν παραμυθιῶν, συνολικῶς δώδεκα, ἐκ τῶν ὅποιων τὰ δέκα (ὑπ’ ἀριθμοὺς 1-10) εὑρηται καταγεγραμμένα διὰ χειρὸς τοῦ συλλογέως εἰς 15 λυτὰ ἡμίκλαστα φύλλα κοινοῦ χάρτου σχολικῆς χρήσεως, ἥριθμημένα 1-15, συμπληρούμενα δι’ ἡμίσεος λυτοῦ φύλλου, μὴ ἥριθμημένου, περιλαμβάνοντος ἐπὶ τῆς προσθίας ὅψεως τὸ τελευταῖον τμῆμα τοῦ ὑπ’ ἀριθμὸν 10 παραμυθιοῦ. Τὰ κείμενα τῶν παραμυθῶν κατεχωρίσθησαν ἐν συνεχείᾳ ἀνευ ἐνδιαμέσων κενῶν καὶ ἐπὶ τῶν τεσσάρων ὅψεων ἐκάστου ἡμιφύλλου, οὕτως ὥστε περιέχονται ταῦτα εἰς  $15 \times 4 = 60$  σελίδας, εἰς ᾧς προσθετέα ἡ σελὶς τοῦ συμπληρωματικοῦ φύλλου. Τὸ ὑπ’ ἀριθμὸν 11 παραμύθι κατεγράφη ἀνεξαρτήτως ὑπὸ τοῦ συλλογέως εἰς δύο λυτὰ ἡμίκλαστα φύλλα, ἥριθμημένα 1-2, τοῦ κειμένου καταλαμβάνοντος καὶ τὰς 4 σελίδας ἐκάστου. ‘Η τελευταία αὕτη καταγραφή, ἐὰν βασισθῶμεν ἐπὶ τοῦ βαθμοῦ φθορᾶς τοῦ χάρτου, εἶναι ἀρχαιοτέρα τῆς τῶν ἔτερων δέκα κειμένων. Τὰ χειρόγραφα ταῦτα ἀποτελοῦν μέρος τοῦ ὑπὸ τῆς Βιβλιοθήκης Φανερωμένης κατεχομένου τμήματος τοῦ ἀρχείου τοῦ Γεωργίου Λουκᾶ. Τὸ δὲ δωδέκατον παραμύθι εὑρηται αὐτοτελῶς μετά τινων ἄλλων ἀσμάτων ἐντὸς μικροῦ σχήματος τετραδίου, ἀνήκοντος εἰς τὸ ἐν τῷ ἀρχείῳ Χαραλάμπους Παπαδοπούλου περιλαμβανόμενον τμῆμα τῆς συλλογῆς Γεωργίου Λουκᾶ.

Τὰ κείμενα τῶν παραμυθιῶν ἀπεδόθησαν πιστῶς, τοῦ συλλογέως συνειδητοποιήσαντος τὰ προβλήματα φωνητικῆς ἀποδόσεως τῆς Κυπριακῆς διαλέκτου καὶ ἀποβλέψαντος εἰς τὴν ἀκριβεστέραν δυνατὴν ἀπόδοσιν τοῦ προφορικοῦ λόγου. Ἐν τούτοις τὰ κείμενα δὲν εἶναι ἀπηλλαγμένα ἀσυνεπειῶν περὶ τὴν ἀπόδοσιν, ἐλεῖψεων εἰς τὴν στίξιν, καὶ ὀρθογραφικῶν ἀνομοιομορφιῶν. Ὁρισμέναι αὐτακρίβειαι περὶ τὴν ἀπόδοσιν οὐδαμῶς παραμορφώνουσι τὸ κείμενον εἰς βαθμὸν μὴ ἀναγνωρίσεως τῆς γνησίας προφορᾶς. Ὁ ρόλος τοῦ ἔκδότου συνίστατο εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς στίξεως, τὴν ὄμοιομόρφησιν τῆς ὀρθογραφίας καὶ τῆς φωνητικῆς ἀποδόσεως τῶν διαφόρων ἰδιωματικῶν τύπων. Ἡ κοιλουθήθησαν ἐν γένει αἱ ἀρχαὶ τὰς ὄποιας ἔξειθέσαμεν κατὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς συλλογῆς δημωδῶν ἀσμάτων τοῦ αὐτοῦ συλλογέως.<sup>2</sup>

1. Βλ. σχετικῶς τὰ Προλεγόμενα εἰς τὴν ἀνατύπωσιν τῶν Φιλολογικῶν Ἐπισκέψεων (Κυπριολογική Βιβλιοθήκη, 2, Λευκωσία, 1974), σσ. i-xxviii, καὶ Θεοδώρου Παπαδοπούλου, Δημάρδη Κυπριακὰ ἄσματα ἐξ ἀνεκδότων συλλογῶν τοῦ ΙΘ' αἰῶνος (Δημοσιεύματα τοῦ Κέντρου Ἐπιστημονικῶν Ἐρευνῶν, V), Λευκωσία, 1975, Προλεγόμενα, σσ. ix-xi.

. Βλ. Δημόδη Κυπριακὰ ἄσματα, μν. ἔργ., Προλεγόμενα, σσ. xi-xiv.